

Talouden tasapainottamispainneiden alla on keskusteltu muun ohella myös aluejohtokuntien uudistamistarpeesta. Kumppanuuspöytämallista on keskusteltu ja nyt sitä vaihtoehtoa ollaan vakavasti ehdottamassa myös Mikkeliissä. Me allekirjoittaneet aluejohtokuntien puheenjohtajat esitämme tässä kirjeessä oman näkyksemme nykytilasta ja tulevaisuudesta, perustuen kollektiiviseen kokemukseen aluejohtokuntatyöstä menneinä vuosina. Nykyisen kaltaiset aluejohtokunnat tulee säilyttää. Niiden työ nykyisellä rakenteella on päässyt vasta alkuun. Aluejohtokuntajärjestelmä on osoitus siitä, että kaupunki kunnioittaa kunkin entisen liitoskunnan identiteettiä ja antaa vastuuta sen omille asukkaille. Kumppanuuspöytämallissa samankaltaista jatkuvaa sitoutumista ei synny. Parannettavaa ja kehitettävää aluejohtokuntajärjestelmästäkin varmasti kuitenkin löytyy.

Mikkelin kaupungin kaikkien viiden aluejohtokunnan (Anttola, Haukivuori, Mikkelin pitäjä, Ristiina, Suomenniemi) toimintaympäristöt ovat merkittävästi toisistaan poikkeavia. Tästä johtuen ei ole mahdollista luoda yhtä toimintamallia, joka olisi kaikkien alueiden kehityksen kannalta mahdollisimman tehokas. Omina toimintayksiköinä toimivia aluejohtokuntia tarvitaan jatkossakin juuri tästä syystä. Kuluneen valtuustokauden aikana aluejohtokunnat ovat olleet Hyvinvoinnin ja osallisuuden (hyvos) lautakunnan alaisia. Tämä on kuluttanut verrattaen paljon henkilöresursseja aluejohtokuntien toimintaan liittyen. Kaikkien aloitteiden ja esitysten on mm. tullut kiertää hyvos-lautakunnan kautta. Tämä on kuluttanut monessa tapauksessa asian etenemisen kannalta tarpeettomasti kyseisen lautakunnan aikaa sekä virkamiesresursseja.

Käytäntö on osoittanut, että suurin osa aluejohtokuntien esityksistä kohdistuu muille lautakunnille, kaupunginhallitukselle tai esimerkiksi Maakuntaliitolle, ELY-keskukselle tai Essotelle. Aluejohtokuntien toiminta suuntautuu luonnostaan laajalle tehtäväalueelle, koska aluejohtokunnat ovat ainoita alueellaan konkreettisesti olevia ja toimivia kaupungin toimielimiä. Tästä syystä aluejohtokunnat eivät sovellu hyvin minkään yksittäisen lautakunnan alaisuuteen, vaan niiden olisi luontevampaa toimia alkuperäisen mallin mukaisesti suoraan kaupunginhallituksen alaisuudessa.

Aluekoordinaattori on nyt ja jatkossa välttämätön resurssi alueiden tasapuolisten kehittämismahdollisuuksien ylläpitämiseksi. On kohtuullista, että aluejohtokunnilla on käytettävissään tämä yhteinen henkilö, joka pystyy hoitamaan käytännön asioita ja yhteyksiä muuhun kaupunkiorganisaatioon. Aluejohtokuntajärjestelmää ei voi rakentaa niin, että alueen kehittämisen ja strategian toteuttamisen käytännön toimet ovat ainoastaan luottamushenkilöiden ja talkoovoimien varassa.

On selvää, että kaikkien alueiden strategioiden tulee olla linjassa kaupungin yleisen strategian kanssa. Jos näin ei ole, strategioiden toteutusvaiheessa aiheutuu väistämättä konflikteja ja epäselvyyksiä. Nämä kuluttavat osaltaan resursseja ja tehokkuutta. Olisi järkevää, että kunkin alueen strategia käytäisiin läpi joko kaupunginhallituksessa tai laajennetussa johtoryhmässä. Näin siihen saataisiin suoraa palautetta tai uusia kehitysideoita. Tämä tulisi tehdä jo laatimisvaiheessa. Näin päästäisiin lähemmäs tilannetta, jossa venettä soudetaan yhteen suuntaan ja käytettävissä olevat resurssit voidaan käyttää mahdollisimman tehokkaasti tuon yhdessä hyväksytyyn strategian toimeenpanoon. Lausuntojen pyytämisen sijaan aluejohtokuntia tulisi pyytää mukaan aluetta koskevien asioiden valmisteluvaiheeseen. Tämä olisi aitoa osallisuutta ja lähidemokratian toteuttamista, loisi avoimempaa ilmapiiriä ja mahdollisuudet rakentaa luottamukseen perustuvaa yhteistyötä.

Teresa Gestranus, pj Anttolan aluejohtokunta

Ari Hämäläinen, pj Ristiinan aluejohtokunta

Leo Laukkanen, pj Haukivuoren aluejohtokunta

Antti Pakarinen, pj Suomenniemen aluejohtokunta

Teijä Rähä, pj Mikkelin Pitäjän aluejohtokunta